

До:
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Скопје

ПРЕДМЕТ: Иницијатива за измена и дополнување на Законот за личната карта

Поттикнат од написите во средствата за јавно информирање во врска со проблемот на граѓаните за вадење/замена на постоечките лични карти со лични карти со податоци за биометриски карактеристики на нивните носители, Народниот правобранител ја констатира следната фактичка состојба:

Законот за изменување и дополнување на Законот за личната карта („Службен весник на РМ„ бр. 19/2007), воведува двоен режим на негова примена во однос на обврските на Министерството за внатрешни работи и обврските на граѓаните за замена на нивните лични карти најдоцна до 27.02.2010 година.

Имено, примената на членовите од 1 до 5 од наведениот закон започнува од 01.10.2010 година, додека останатите членови се применуваат со почеток од 27.02.2010 година што граѓаните ги става во заблуда и неповолна состојба во однос на исполнување на нивната обврска.

Концептот на примената на т.н. биометриски јавни исправи (меѓу кои се и личните карти) наложува целосна ориентација на физичкото лице кон органот за внатрешни работи од т.н. телефонско аплицирање до телефонско известување за подигањето на исправата што значи дека исполнувањето на обврската за замена на јавната исправа пред се зависи од материјално-техничките и човечките потенцијали на органот за внатрешни работи.

Поради утврдениот начин и постапка за издавање лични документи за идентификација, некои членови од Законот за личните карти, не можат успешно да се остваруваат со што штетните последици можат да ги сносат граѓаните како странки во оваа постапка.

Така, императивната одредба дека Министерството за внатрешни работи во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето ќе му издаде лична карта на граѓанинот може да се толкува дека се смета и од телефонското аплицирање бидејќи граѓаните оправдано очекуваат да се почитува законот во нивна полза.

Исто така, се уште се неприменливи одредбите од Законот кои предвидуваат употреба на личната карта за преминување на државната граница бидејќи тие се дерогирани со одредбите од Законот за патните исправи на државјаните на Република Македонија.

Од информациите во средствата за информирање произлегува дека до сега нови лични карти извадиле околу 30 проценти од полнолетните граѓани во земјава („Време“ од 16.11.2009 г.).

И покрај зголемените напори на Министерството за внатрешни работи може да се дојде до заклучок дека не е можно до крајниот рок 27.02.2010 година сите граѓани кои исполнуваат услови за вадење нови лични карти да ја исполнат обврската наметната во член 14 од Законот за личните карти.

Согласно член 30 од Законот за народниот правобранител („Службен весник на РМ“ бр.60/03 и 114/09) Народниот правобранител може до овластените предлагачи да дава иницијатива за измена и дополнување на закони и други подзаконски акти.

Народниот правобранител смета дека различната примена на одредбите на Законот за личната карта, може да придонесе за загрозување и повреда на правата на граѓаните за замена на нивните лични карти, поради што препорачува Владата, како овластен предлагач на закони, да поведе иницијатива пред Собранието на Република Македонија за дополнување на наведениот закон и вметнување на членот 14 под режимот определен за членовите од 1 до 5 од истиот закон.

ВА/НИ

НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
Иџет Мемети